

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četnik in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
 3/4 10
 1/2 5

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kakipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in „Kakipot po Ljubljani in kranjskih mestih“; dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne svete“.

Naročnino sprejema upravnštvo v Gosposki ulici šte. 7 I. nadst. v Goriški Tiskarni. A. Gabršček Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po tret-vrstni ali iskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoč govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnštvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnina in oglase je plačati loco Gorica. Dopolnina, reklamo in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo lo upravnštvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Mattiussi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabičič) tiska in zal.

Najnovejši odlok deželnega šolskega sveta.

Včasih se učili, da so oblasti od samega Boga postavljene, če pa je treba imenovati novega škofa, pa kar sv. Duh pokaže s prstom na svojega izvoljenca. S pokornostjo in udanostjo so nekaj sprejemale množice ta premeteni nauk. Ali take nerazsodne množice se vedno bolj krčijo, in zatorej se oni slepivi nauk ne poudarja več tolikrat. Nagota prazne vere se pokaže zlasti takrat, kadar stori kakšna višja oblast popolnoma neumestni ali celo protizakonit ukrep, stopivši v službo političnega strankarstva, namestu da bi varovala resnico in pravico, in namestu da bi umevala svojo dolžnost in svojo odgovornost.

Te misli nam prihajajo, ko si ogledujemo najnovejši odlok našega deželnega šolskega sveta in ko hočemo dati duska splošni ogorčenosti, ki jo je izzval ta nesrečni odlok med goriškimi Slovenci. Kajti zoperni ukrep je tak, kakor bi se bil porodil v strankarski zaslepljenosti in v brezmišelnem, nerazsodnem glasovanju.

Ni nam še iz spomina nekdanji sklep deželnega šolskega sveta, ki je hotel uvesti v ljudske šole na Goriškem nemščino za učni predmet. Menda bo že skoro 25 let, odkar je germanizatorska namera utihotupila ta sklep, ki nasprotuje državnemu šolskemu zakonu, ko je vendar dež. š. svet poklican, da varuje državni zakon in ga izvršuje. Zloglasni sklep je povzročil buren vihar v deželnem zboru in dež. š. svet je prišel v neprijetni položaj, da je moral sam uničiti svojo protizakonito določbo. Ponemčevalna namera je doživela blamažo, ki gotovo ni povečala ugleda deželne šolske oblasti.

Vse kaže, da je napravil dež. š. svet v svoji zadnji seji enako nepremišljen in protimišeln sklep. Predsedoval je grof Schafgotsch, spiritus movens pa je bil prejkone enako pobožni kakor omejeni ravnatelj goriške realke, nedobroglasni Gassner,

ki s svojo nesrečno in nespretno zlobno roko vse pokvari, česar koli se loti in ki je spravil realko na rob anarhije.

Na dnevi red svojega dobro plačanega posvetovanja so vzeli gospodje — Pevsko in glasbeno društvo v Gorici. — Klerikalcem je to izključno kulturno društvo že davno trn v peti. Ne, češ da je napredno — ampak klerikalno ni, zato so proti njemu. Reakcijski Nemeč Gassner ima dan za dnevom priliko slišati poučevanje v glasbeni šoli v prostorih Trgovskega doma, ker ga vede pot mimo, in sklenil je maščevati se prav po katoliško. In posrečilo se mu je speljati gospode na led, kar je malo imenitno izpričevalo za njih bistroumnost in razsodnost!

Znano je, da so v Pevskem in glasbenem društvu združeni starši in pa tisti slovenski razumniki, ki znajo ceniti izobrazbeno vrednost glasbe in petja. Skupno so ustanovili šolo, v kateri se poučuje petje v praksi in teoriji in pa glasba na glasovirju in na gosli. Ne gimnazija, ne realka ne nudita tega. Glasbena šola za Slovence je v Gorici živa kulturna potreba. Saj je le na gimnaziji in realki nad štiristo naših dijakov! Naučno ministerstvo je pripoznalo opravičeno stremljenje slovenskih staršev in ko je natančno poizvedelo, da je od teh staršev vzdrževana glasbena šola povsem pravilno urejena, ji je naklonilo državno podporo in državni zbor je to potrdil. Vodstvo šole je vsled tega moglo razširiti svoj delokrog in je ustanovilo poseben peyski tečaj za dijake. Prejšnja leta so dijaki sami zase skrbeli, da se izobrazijo v petju kolikor toliko in so potem že nekaj let priredili koncemu šolskega leta koncert za dobrodelne šolske namene pod pokroviteljstvom enega izmed slovenskih profesorjev. Letos se je mogel izvršiti koncert na podlagi dobro urejenega pouka in je, na čast naše dijaške mladine izbornu uspel. Seveda je bil prirejen na višjem umetniškem stališču nego prejšnja leta. Vsakega prijatelja mladine je moralo zveseliti do srca, ko je videl, s koliko unemo so se uglobili pevajoči dijaki v vsako točko sporeda, in kako so s pravo pevsko disciplino sledili svojemu učitelju, čuteči se vsi kot člani žive jednote, pevskega zbora.

Gmotni uspeh pevskega večera je bil namenjen v prvi vrsti revnim tovarišem v dijaški kuhinji, kar tudi mora vsakdo odobravati, v drugi vrsti pa pevski šoli, ki je mlade pevce vse leto spopolnjevala.

In v vse to mirno, vseskozi pravilno in pohvale vredno složno delovanje in stremljenje staršev, pevske šole in njej izročene mladine, je posegla deželna šolska oblast — brezsrčno in brezobzirno razdiraje, kar se je zgradilo s trudom ob pritrditvi in dejanski podpori naučnega mini terstva samega. Brezobzirno smo rekli, kajti ni bilo nobene preiskave, in nikdo ne pozna kakršnekoli nepravilnosti, ki bi bila povod krutemu ukrepu. Deželni šolski svet je brez vsakršnih vidnih razlogov izdal prepoved, ki zabranjuje dijakom obisk glasbene šole in enako tudi obisk vseh prireditvev pevskega društva.

Sedaj smejo slovenski starši — tisti, ki se hočejo držati te tiranske prepovedi — pač poslati svoje otroke, da se uče glasovirja, goslij in petja pri kakšnem laškem in nemškem zasebnem učitelju v Gorici, ne smejo jih pa poslati v glasbeno šolo, ki so si jo sami ustanovili in jo pravilno in v redu vzdržujejo ob priznanju in s podporo najvišje šolske oblasti v državi!!

Prepoved dež. šol. sveta je bila objavljena na realki, na gimnaziji pa ne. Iz tega smemo upravičeno domnevati, da jo je izposioval tisti enako omejeni kakor pobožni človek, ki je, odkar pašuje v Gorici, napravil že toliko kvarnega, pa nič dobrega. Njegovo rovanje je ravno tako naperjeno zoper slovensko kakor zoper italijansko mladino, ker je sploh sovražno vsakemu modernemu napredku. Neverjetno je, da grede njegovim nelepim intrigam gospodje na led, od katerih se pričakuje zrela razsodnost in dostojanstveno umevanje visokega stališča deželne šolske oblasti. Dočim ima celo vsak hudodelec pravico do preiskave in zagovornika, predno se ga obsodi, sme naša deželna šolska oblast uničevati slovenski kulturni zavod naravnost s srednjeveškim nasiljem. Žalostno in sramotno je pri tem, da ji pomagajo pri vandalskem delu celo člani, ki so Slovenci po rojstvu in imenu, po čustvu pa klerikalni brezdomovinci. Ne more se nam

slednjič zameriti vprašanje, ali je pri seji sodeloval novi šolski nadzornik nemški nacionalc češkega pokolenja Perschinka kot avstrijski državni uradnik ali kot ustanovitelj in člen nam sovražne Südmärke?

Korak, ki ga je storil deželni šolski svet brez vidnega vzroka zoper od države priznan kulturni zavod slovenski, razburja vso slovensko javnost na Goriškem. Ako ne vporabimo vseh zakonitih sredstev, da se ubranimo prvih nasilstev v Perschinkovem novem kurzu — kaj še doživimo, ko z vspehi zraste nam sovražnemu, tujemu, jančarskemu mogotcu pogum?

Priobčujemo ta članek, ki nam je došel iz roke jednega prizadetih dijaških očetov. Govorili smo sicer že zadnjič dosti jasno o škandaloznem odloku dež. š. sveta — toda ta je tak, da ni nikdar dosti govora in obsojbe takega škandala. Zato bo cenj. čitatelem tudi ta članek brez dvoma dobrodošel!

DOPISI. Iz komenskega okraja.

Komena, 29. maja 1908. — Klerikalna goriška časopisa prinašata dopis iz Koprive, v katerem se pritožuje neki Ukmar, da ga nistem priporočal, da bi dobil brezobrestno posojilo na njivo, katero smatra on vinogradom. To je čisto umevno in po zakonu ne godi se mu krivica. Ukmar ni prevredil dotične parcele, kakor bi jo moral, če hoče dobiti brezobrestno posojilo. Nasajene trte niso rastle, kakor bi morale, ampak so le životarile in mnoge so med letom vsahnile. Temu je še pripomogel krompir, ki ga je po istem zemljišču nasadil. Vlada pa in dežela ne dajata brezobrestnih posojil za zelni ke, ampak le za vzorne vinograde. Dolžnost moja je bila torej poročati istino in ne tega, kar bi ugajalo Ukmarju. Ukmarjevo delo ne boče njegovi družini v pomoč, ampak v propast in to toliko prej, ako mu vlada obteži posestvo.

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Milostljiva gospa, če ne vsprejmete nasveta, ki sem vam ga dal, potem imate gotovo bolje, da se ravnate po njih; preveč poznam modrost kraljice in njenih svetovalcev, ne da bi si mogel misliti, da puste stolno mesto dolgo v tej razburjenosti, ki utogne privedi do revolucije.

— Po vašem mnenju, torej, pravi španjolka zasmehljivo, grizoč si od jeze ustnice, po vašem mnenju utegle postati ta večerajšnja vstaja, ki je danes že revolta, jutri prava pravcata revolucija?

— Da, milostljiva gospa, odvrne koadjutor resno.

— Toda, če je to res, gospod, potem je ljudstvo pozabilo vso pokorščino?

— Letošnje leto je neugodno za kralje, odvrne Gondy ter zmaja z glavo, le poglejte na Angleško, milostljiva gospa.

— Da, toda k sreči nimamo v Franciji nobenega Oliviera Cromwella, odvrne kraljica.

— Kdo ve? nadaljuje Gondy; ti ljudje so podobni blisku: spozna se jih šele tedaj, kadar udarijo. Vsi so zatrepetali, nastal je za trenutek molk.

Med tem je kraljica sklenila roki na prsih; videlo se je, da hoče zadrževati preneglo utripanje svojega srca.

— Porthos, zašepče d' Artagnan, poglejte dobro tega duhovna.

— Dobro, vidim ga, odvrne Porthos. No, kaj je?

— Vidite, to je mož!

Porthos se ozre začudeno v d' Artagnana; bilo je očitno, da ne razume čisto dobro, kaj hoče reči njegov prijatelj.

— Vaše Veličanstvo torej odredi, kar se mu bo zdelo umestno, nadaljuje koadjutor neusmiljeno; toda meni se zdi, da bodo te odredbe strašne ter da upornike še bolj razvnamejo.

— No torej, prav; vi, gospod koadjutor, ki imate toliko moč nad njimi in ki ste naš prijatelj, pravi kraljica ironično, vi jih pomirite, s tem, da jim daste svoj blagoslov.

— Morda bo že prepozno, odvrne Gondy, vedno jednako hladen, in morda izgubim že ves svoj vpliv; če jim pa daste nazaj Broussela, izrujete s tem vstajo s koreninami in imate potem vso pravico strogo kaznevati vsak povratek upornosti.

— Kaj mari nimam te pravice? vsklikne kraljica.

— Če jo imate, poslužite se je! odvrne Gondy.

— Vraga! pravi d' Artagnan Porthosu, to je značaj, kakršne jaz ljubim; zakaj ni on minister in zakaj nisem jaz njegov d' Artagnan, namesto da služim temu možicljju Mazarinu! Mordieu! Midva bi kaj naredila!

— Da, pritrdi Porthos.

Kraljica odslovi z migljajem ves dvor, izvzemši Mazarina; Gondy se prikloni ter hoče oditi kakor drugi.

— Ostanite, gospod, pravi kraljica.

— Prav, si misli Gondy na tihem, uda se.

— Da ga usmrtiti, pravi d' Artagnan Porthosu; toda jaz ne storim tega na nobeden način. Nasprotno, če se ga lotijo, planem nanje, Bog mi je priča.

— Jaz tudi, pristavi Porthos.

— Prav, zamrma Mazarin na tiho, videli bomo, kaj bo sedaj iz tega.

Kraljica je spremljala z očmi ljudi, ki so odhajali. Ko je zadnji zaprl vrata za seboj, se je okrenila. Videlo se je, da napanja vse svoje sile, da bi premagovala svojo jezo; hladila se je s pahljačo, dihala dišave, hodila gor in dol. Mazarin je ostal na stolu, kamor je bil sel, in zdelo se je, kakor da nekaj premišljuje. Gondy se je začel vznemirjati; oziral se je okoli po tapetah, tipal se za oklep, ki ga je nosil pod svojo dolgo suknjo, ter se od časa do časa prepričal, če ima še pri rokah držalo dobrega španskega bodala, ki ga je bil skril pod škofijskim plaščem.

— Torej, gospod koadjutor, pravi kraljica, ko se je slednjič ustavila, ponovite sedaj, ko smo sami, še enkrat svoj nasvet.

— Čujte ga, milostljiva gospa: naredite se, kakor da ste se premislili, pripoznajte javno svojo zmoto, zakaj v tem tiči moč krepkih vlad, izpusite Broussela iz ječe ter dajte ga ljudstvu nazaj.

(Dalje pride.)

Ako zemljemerec v enakih slučajih (njiva s trtami) ne odpiše davka za deset let, toliko manj imej tak kmet pravico do brezobrestnega posojila.

Pred dvema letoma so bile nekojim posestnikom iz Štanjela in Brestovice prošnje za brezobrestno posojilo odbite iz vzrokov, katerih nečem tu navajati. Za te sem jaz prosil in dosegel, da so jih potem vpoštovali, ker imajo res vzorno vrejene vinograde. Ali tega ne pišejo klerikalci, da so vsi isti klerikalni agitatorji! Kadar bo Ukmar tako pridnen vinogradnik, kakor so drugi njihovi politični somišljeniki, naj bo gotov vse naklonjenosti, ker v presojevanju vinogradov sodim delo in ne gospodarja.

J. Š.

Škrbina, 28. maja 1908. — Rihemberškega župana Pavlico vprašamo, čegave so bile tiste trte in na katero ime vpisane, ki jih je poslal svoji hčeri v Škrbino?

Zakaj naroča trte njegov sorodnik Pipan iz Škrbine na hišo pri Mihaljih, ki že davno ne obstoji?

Radovedneži.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Ajdovščine. (Narodna delavska organizacija). — N. D. O. v Trstu je sklicala preteklo nedeljo v Ajdovščini ustanovni shod podružnice za Ajdovščino in okolico. Predsednik N. D. O. v Trstu gosp. dr. Mandić je prišel osebno k ustanovnemu shodu. Ob 4^{1/2} pop. je otvoril predsednik pripravljalega odbora g. Rayer shod, na kateri je prišlo okoli 300 delavcev. Predsednik Rayer je nagovoril navzoče tovariše s pozivom na delavstvo k vzajemnemu delu. Povdarjal je, da se mora delavstvo naobraziti, ako si čisto zasigurati boljšo bodočnost. To naobrazbo da pa doseže s tem, da se z vneto poprime čitanja poučnih knjig, časopisov ter s predavanji in pogovori o vsem, kar je znanja vredno.

Na to je, burno pozdravljen od navzočih — razvijal v daljšem govoru pomen N. D. O. g. dr. Mandić. Dotaknil se je tudi neznosnih razmer tukajšnjih delavcev ter izjavil, da hoče posvetiti vse svoje moči v to, da se tem razmeram odpomore. Njegovemu izvajanju je sledilo delavstvo z vidnim navdušenjem in zanimanjem. Reči se mora, da g. dr. Mandić je z dušo in telom pri našem delavstvu. Po čitanju pravil sledile so volitve načelnika, odbora, pregledovalcev računov, nadzorstva in razsodišča. Načelnikom je bil izvoljen z vslikom tovariš Rayer. V odbor so izvoljeni izključno sami delavci.

Po končani volitvi je povzel zopet besedo g. dr. Mandić, zahvalil s prisrčnimi besedami tovariše, ki so pripomogli do tega, da se je v tako kratkem času osnovala podružnica in izrazil nado, da bodo tvorili močno falango narodnih delavcev.

Mogočni „živio“ klici so spremljali krasne besede našega ljubljenega vodje dr. Mandića.

Sledile so slučajnosti, nakar je bil shod zaključen in se je delavstvo mirno razšlo. Ako se bode to delavstvo držalo gesla: „Sloga jači, nesloga tlačí“, potem imamo, dragi tovariši, bodočnost zagotovljeno.

Kaj je

Najboljše in od prvih avtoritet kakor tudi od tisoč praktičnih zdravnikov doma in tujih priporočena hrana za zdrave kakor tudi na črevesju obbolele otroke in odrasle ljudi; ima veliko redilnih snovij, pospešuje razvoj mišičevja in kostij, uravnava prebavljanje in je z ozirom na porabo cena.

„Der Säugling“ jako poučna knjiga, dobiti je brezplačno v prodajalnah ali pa pri K. Kufeke, Dunaj III.

Domače vesti.

P. n. gg. naročnikom. — Poteklo je že 5 mesecev t. l. Prosimo vse one gg. naročnike, ki še niso plačali naročnine, da to store v kratkem. Zajedno vabimo na naročbo. Obilo je še hiš po deželi, kjer bi morali imeti „Sočo“, pa je nimajo; obilo je ljudij, ki bi morali biti informirani o vsem potrebnem v deželi, pa niso, prav ker nimajo „Soče“ doma. „Soča“ je jako po ceni v primeri z drugimi listi. Zato bi morala biti še vse bolj razširjena, zlasti še sedaj, ko se odvijajo po zadnjih volitvah novi časi v deželi. Zato vabimo na naročbo in na razširjanje lista!

Imenovanja in premeščanja v sodni službi. — Sodna pristava Rihard Bossich in Leopold

Jerovšek sta premeščena prvi iz Malega Lošinja v Koper, drugi iz Pazina v Pulj. Pristava Karol Bizjak in Josip Emil Gioseffi, pridodeljena deželnemu sodišču v Trstu, sta premeščena prvi v Matovun, drugi v Buje. Imenovani so sodnimi adjunkti avskultanti: Pavel Kessissoglu za Piran, Nazarij Lonzar za Mali Lošinj, Julij Lunardi za službovanje v obseju višega deželnega sodišča, dr. H. Ferjančič za Podgrad, dr. Matej Lavrenčič za Komen, dr. R. Sandri za Volosko, Ivan Milič za Pulj in dr. Oton Winberger za Buzet.

Porotno razprava. — Včeraj je pričelo porotno zasedanje. Na zatožni klopi je sedel 61 letni Felice Bergadano iz Casale Monferato, obtožen poskusa tatvine. Predsedoval je predsednik okrožne sodnje Cafafura, prisodnika sta bila deželnosodna svetnika Stepantič in Kubačević. Državno pravdnništvo je zastopal drž. pravdnika namestnik baron Rinaldini. Branitelj dr. Pinavčig. Dne 2. dec. lani je prišla ne trg sv. Andreja v Gorico Tereza Pahor iz Dornberga s svojima otrokoma Oskarjem in Metodo ter je šla na „Mont“ v dražbeno dvorano, da kaj kupi. Kupila je prstan, potem pa zopet shranila svojo denarico, v kateri je bilo okoli 150 K. Kar nakrat je začutila roko v žepu. Hitro se je obrnila ter opazila, da jej neki tuj človek hoče odnesti denar. Ta je bil včerajšnji obtoženec. Policijskemu inspektorju g. Janežiču je rekel, da se piše Filip Tamburini, a pozneje je povedal svoje pravo ime. Izkazalo se je tudi, da je bil Bergadano izgnan iz Avstrije. 20 krat je bil obsojen radi tatvine ter je torej lep čas svojega življenja prebil v zaporih, to je 19 let. Pred poroto je rekel, da je nedolžen. Pravil je, da je šel na „Mont“ kupiti si perila, da ga je tam neka ženska kar nakrat obdolžila, da jej je hotel ukrasti denar. Pahorjeva je izpovedala, kakor gori povedano. Bergadano je obsojen na 2 leti v ječo s postom vsaka dva meseca; po prestani kazni ga pošljejo v domovino.

Danes se je imela vršiti porotna razprava proti „Gorici“. Razprava je odpadla, ker se je dosegla poravnava ne le glede tožbe proti „Gorici“, ampak tudi glede tožbe Brezigarjeve proti „Soči“; razprava, določena za četrtek, torej tudi odpade.

Nov občinski statut za mesto Gorica je predložil sinoči mestnemu svetu prošt Faidutti v slovo od mestnega sveta. Statut se ozira na moderne zahteve glede obč. volitev. Volilo bi se ali na 5 ali na 6 let. Pinavčig in Venier sta rekla, da je izdelan že drug načrt... Nujnost, katero je hotel Faidutti za svoj načrt, je bila odklonjena.

Porotno razprava. — Na vrsto pride mogoče tudi razprava proti Avg. Semoliču radi napada na mlinarja pri Devinu. Semolič se nahaja sedaj v zaporu v Gorici.

Onorevole Venier in kolesarska dirka. — Sinoči je v seji mestnega sveta gorškega ropotal onorevole Venier proti dirki slovenskih kolesarjev, ki se bo vršila na binkoštni ponedeljek v Velodromu v Gorici. Protestoval je proti vsakršni demonstraciji od strani Slovencev ter pozval mestni svet, naj stori takoj potrebne korake pri politični oblasti, da ne bo žaljen nacionalni čut mesta na noben način po protilaških manifestacijah! Ubogi onorevole, kako se je osmešil! Slovenci ne prirede dirke s kakim izziivalnim namenom. Lahki jo pridejo ravno tako lahko gledat kakor drugi; se jim ne bo nič zgodilo; nobenih protilaških manifestacij ne bo. Na naši strani ni nikakih hudobnih namenov, pač pa so taki nameni na strani onorevole Venierja in njegovih nahujskancev. Toda teh je tako malo, da mora ostati dr. Venier le v blamaži. Venier je sinoči nastopil kot navadni počestni hujška č. Žalostno, da nima v mestnem svetu pametnejšega dela od tega: hujskati Lahe proti Slovincem. Seveda smo mi popolnoma hladni nasproti smešnim izbruhom Venierjevim — če bi se pa predrznil kak Venierjevec kaj ziniti proti Slovincem, pa že naprej lahko preračuna, kaj ga čaka! Če se hoče kdo osmešiti za Venierjem, ki se je že osmešil, svobodno mu.

Dobavni razpis. — Za napravo žiarnic (matracov) in blazinic (vzglavij), ki se bodo rabile v novi deželni norišnici gorški, bode nabaval deželni odbor 6800 kg žime in 1800 kg volne.

Kdor bi hotel prevzeti dobavo, naj odda dotično ponudbo na vložni zapisnik deželnega odbora (Stolni trg št. 8., I. nadstr.) naj pozneje do 15. junija t. l.

Ponudbam morajo biti priloženi vzorci žime oziroma volne; v ponudbi naj se navede

cena blaga franco Gorica (kolodvor), kakor tudi čas, v katerem bi se blago izročilo. — Deželni odbor, v Gorici, 28. maja 1908.

Prat božji, kazen božja — v resnici neumnost in hudobija. — Toliko hudobije, infamnosti in neumnosti, kot je jo spravil neki klerikalac v dopis iz Devina v jedni zadnjih števil „Primorskega lista“, je pač težko najti na jednom kupu. — Najprvo pravi, da vlada na Krasu silna suša in da bode treba izdatne podpore; v isti sapi, ko ima obrnjene oči na ljudske zastopnike, da bodo tu pomagali, bliati na najpodlejši način vzornega poslanca Štreklja, ki se je lani največ potrudil, da je zadobila dežela K 140000 vladne podpore za nakup sena, katero so pa, kakor kaže, klerikalni deželni odborniki za razne stroške pri preskrbi sena porabili.

Poroča, da nastopajo neštevilni črvi, ki pretjeto vse pridelke pokončati in pravi doslovno: „Nekateri, ki nočejo videti v tem prsta božjega, pravijo, da je temu kriva pretekla mila zima. Tudi tolažba!“ S tem hoče torej reči, da je to kazna božja, katero je treba mirno pretrpeti.

Zakaj pa se obrača do poslancev, da mu preskrbijo vladno podporo za nakup sena? Ker je kazna božja, naj pusti, da mu pocrkne živina, naj pusti, da mu razni živalski in rastlinski škodljivci vse pokončajo in naj dela med tem pokoro za svoje grehe.

Spominja me na onega fanatika-neumneža, — bilo je na Vipavskem — ki je pred par leti prišel z modro galico v vinograd, da bi škropil, ali pred delom sklence roke, pogleda proti nebu in vzdihne: „Bog vsegam o-gočni! Ti nam gotovo pošiljaš to nadlogo; odpravi Ti peronospero iz mojega vinograda, če je to Tvoja sveta volja; ker Tvoji sveti volji se ne maram upreti“, zgrabi pri teh besedah posodo s pripravljeno modro galico in jo zlije v bližnjo mejo.

Če je pa dopisnik tak pobožnež, mora pa poznati rek: „Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!“

Posamezniki, društva, dežela in država žrtvujejo ogromne svote na leto, da se ohranijo naše rastline pred napadi raznih škodljivcev, pride pa taka prisroda, ki vse to smeši, najde se „podučljiv“ list, ki take norosti piše. Če to ni hudobija in skrajna neumnost, ne vem, kaj naj tako imenujem. — In ljudje, ki take stvari pišejo in take liste širijo, se imenujejo prijatelji kmeta in mu hočejo pomagati?

Ako to ne odpre oči najhušemu kmetu-klerikalcu, potem mu ni več pomagati. Amen.

—j—

Dobavni razpis. — Za opremo nove deželne norišnice gorške bode nabaval deželni odbor 410 železnih posteljnjakov in 100 železnih ponočnih omaric.

Posebni pogoji in načrti, po katerih se morajo izdelati posteljnjaki in ponočne omarice, so razpoloženi v uradih deželnega odbora (stavbni oddelek.)

Ponudniki morajo oddati dotične ponudbe na vložni zapisnik najpozneje do 16. junija 1908. (dopoldne.) — Deželni odbor v Gorici, 23. maja 1908.

G. kr. državna železnica. — (Pritožba.) — Nekaterim, od izleta k sv. Luciji z vlakom št. 13. vračajočim se izletnikom, pripetilo se je v nedeljo večer nekaj skrajno neprijetnega. Vstopilo je pri sv. Luciji jako veliko izletnikov, kateri so nakrat zasedli vse sedeže III. raz., tako da so se morali ostali zadovoljiti s tem, da so okupirali hodnik, kateri je bil na to tudi popolnoma natlačen. Nahajal sem se tudi z manjšim delom soizletnikov med t. l. nesrečneži, ki so ostali na hodniku. Radi vladajoče vročine in vsled gnječe so bila okna odprta. Vsak, kateri je kedaj potoval na črti boh. žel., ve, kaj to pomeni, stati na hodniku pri odprtih oknih, ko se pelje skozi neštote predore in prihaja v vozove oni neprijetni dim strojev ter zapira vsakemu sapo. Ker je postalo eni dami naše družbe vsled glavobola slabo, sem predlagal, naj se preselimo v sosedni oddelek, kjer je bilo na hodniku še nekaj prostora, drugače pa tudi vse zasedeno. Tukaj smo ostali na hodniku nekaj časa, na kar pride sprevodnik, kateri nas nahruli v jako odurnem tonu, naj se vrnemo v III. raz., češ, da je tukaj I. raz. Ton, katerega se je poslužil oni sprevodnik, je bil tak, da so bili vsi navzoči radi tega ogorčeni.

Sklenili smo torej, da se pritožimo vsled tega že pri prometnem uradu v Gorici. Ker smo mu pojasnili, da v III. razredu ni niti

toliko prostora, da bi človek mogel stati, nas je silil, naj doplačamo za I. razred. Seveda se temu pozivu ni hotel odzvati nikdo, ker ni bilo niti tam dovolj prostih sedežev in da bi človek doplačal, da sme stati v prvem razredu, se je zdelo vsakomur vendar le preneumno. Radi tega ga pozovemo, naj nam sam odkaže sedeže v III. raz. Na to je takoj skočil in rekel, da on ukazuje, naj takoj zapustimo oni oddelek. V Kanalu izstopim in vprašam še enkrat sprevodnika, ali je voljan, odkazati nam sedeže, ki nam pristojajo. Ker sem videl, da mi hoče oditi ter nas zopet pustiti na cedilu, prijel sem ga lahko za roko, na kar mi reče, naj se ga ne taknem, ker drugače pokliče orožnike. Torej na tako lep način se postopa pri c. kr. drž. žel. napram potnikom. Pustil sem ga ter iskal sam prostor, katerega sicer nisem našel. Pozneje ko je nekaj potnikov izstopilo, je vendar odkazal meni in sestri sedež, drugi so morali še vedno stati. — V Gorici sem šel z nekim gosp. moje družbe na prometni urad, kjer sem se pritožil radi omenjenega nastopa. Tam je oni sprevodnik še vedno rogovilil proti nam ter zahteval, da mora plačati vsak od nas po 6 K, s katero neutemeljeno zahtevo seveda ni prodrl.

Sedaj še nekaj upravi c. k. drž. žel. Ima se skrbeti, da je zadostno število vozov na razpolabo, posebno ob nedeljah, ko gre veliko izletnikov v naše gore, ali pa naj uvede v tem slučaju še druge vlake, kakor je povsod navada, da ne pridejo izletniki v take neprilike kot v nedeljo.

Slednjič naj tudi skrbi c. k. rav. v T. za to, da se bo postopalo s potniki vedno tako, kakor se spodobi.

Prizadeži.

„Corriere“ je ves iz sebe, ker smo protestirali proti laški nameri: imeti kongres „Lege“ v Gorici. To okolnost spravlja v zvezo s slov. kolesarsko dirko, češ, da bi se ne smela vršiti v Gorici. To se ne da primerjati, dragi „Corriere“. Kolesarska dirka je športna prireditev brez vsakega drugega oznaka. — Zborovanje „Lege“ v Gorici je pa izzivanje in žaljenje Slovencev, ker je „Lege“ ustanovljena proti Slovincem. „Lege“ je agresivno društvo, proti kateremu se moramo boriti z vsemi silami. „Lege“ ima namen nas potujčiti — zato je umevno, da je izzivalno za nas, če hoče to društvo zborovati na naših tleh. Proti temu smo. Športne prireditve laške puščamo mi v miru; torej naj pustijo Lahi slovenske v miru!

Laški kolesarji iz Istre, Trsta in iz Italije prihajajo pogostoma v Gorico, napravijo obhod po mestu ter veselico. Od slovenske strani se ne spodtakne obnje njih — ali sedaj, ko pridejo slovenski kolesarji v Gorico, pa „Corriere“ kriči, kakor da bi kdo s tem žalil Lahe. Šema taki kričati, neolikanci, surovi neotesanci, zlobni hujskati, pri tem pa verni sinovi dvatisočletne kulture! Vse tako hujskanje pa jih bo še presneto drago stalo!

Velika nemška veselica se je vršila v četrtek v Gorici v hotelu „Union“ na korist „Schulvereina“. Vrt in vsi prostori so bili natlačeni. Prišli so vsi Nemci iz Gorice, obilo častnikov, aristokracije, nekaj Nemcev iz Trsta, vlada je poslala svojega zastopnika itd. Prodajali so razglednice z gradom, na gradu nemški mož z nemško zastavo in napisom: „von den Mauern der Alpen bis zum adriatischen Meer“ ali tako nekako. — Takih posebno Lahom nevarnih graditeljev nemškega mostu do Adrije ne vidijo žurnalisti in žurnalistinje okoli „Corriera“. Ne protestirajo v mestnem svetu proti takim pangermanskim prireditvam, ampak v svoji zaslepljenosti hujskajo proti slov. kolesarjem, ki priredijo dirko. Ali se bo še maščevala laška kratkovidnost in neumnost!

V št. Androzu bo dne 30. junija t. l. javen shod v svrhu ustanovitve podružnice Narodne delavske organizacije.

Občni zbor deželne zveze za promet tujcev se bo vršil v četrtek dne 4. t. m. popoldne ob 3. uri v hotelu Südbahn. Ker se bodo razpravljala različna zelo važna vprašanja, se nujno vabijo vsi gg. člani in drugi, ki se zanimajo za razvoj društva, da se zanesljivo istega udeležijo ter s svojo navzočnostjo pokažejo, kako važnim smatrajo društveno delovanje.

Dragonce imajo sedaj na piki v Gorici. V nekom laškem listu čitamo, da sta dva dragonca hotela napasti nekoga 17 letnega Breganta kar tako brez vzroka proplesu v Stračicah ter da jima je ušel le, ker je skočil čez zid. Malo verjetno!

Vozovi za električni tramvaj v Gorici so že dopolnili. Pravijo, da so prav lepi.

Važno. — Opozorjamo na današnji oglas tvrdke Samuel Heckscher senr. v Hamburgu.

Zveza narodnih društev.

Veliki javni ples priredi „Bralno društvo na Gradišču“ kakor običajno na Binkoštni ponedeljek in torek dne 8. in 9. t. m. na dvorišču g. Alojzija Kerševana. Prebitel se porabi za nakup društvene zastave in za nabavo knjižnice. Točija se bodo, kakor znano že iz prejšnjih let, priznana dobra domača vina. — Obilne nedežbe pričakuje

odbor.

Trgovsko - obrtno in gospodarske vesti.

Tolminska hranilnica in posojilnica, registrirana zadruga z neomejeno zavezo. — V računskem zaključku za XIV. upravno leto 1907. čitamo: Posojilnica uraduje v Tolminu vsak četrtek in ponedeljek od 9. do 12. ure dopoldne. Ta dan se sprejemajo vloge, prošnje za posojila, obresti in vračila na glavnico, izjave pristopa, izstopa in odpovedi, izplačujejo vloge, obresti in posojila in dajo pojasnila in pravila. Pristopilo je 36 zadrudnikov z 50 deleži; izstopilo je 19 zadrudnikov z 34 deleži; ostalo je 699 zadrudnikov s 1453 deleži. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 170, uničilo pa 175, obstoji torej 1048 knjižic za 1100.014 K 72 vin., in iznaša povprečna vloga 1049 K 63 vin. Posodilo se je na novo 37 zadrudnikom, 44 zadrudnikov je pa posojila popolnoma vrnilo; dolžnikov je torej 538, ki dolgujejo skupaj 801.781 K 60 vin., ali povprek 1490 K 30 vin. Čistega dobička je bilo 4910 K 20 vin., ki se razdeli po sklepu občnega zbora tako-le: Deležem pripada 6% dividenda 420 K 90 vin. Odobri se načelnstvu izplačana nagrada iz tekočega računa.

Za dobrodelnost namene in sicer:

1. Ljudski knjižnici v Tolminu K 350
2. Pogozdovalnemu društvu v Tolminu 200
3. Sadjarskemu društvu v Tolminu 200
4. Tolminskemu prostov. gasilnemu društvu 56130
5. Ljudskemu otroškemu vrtcu v Tolminu 200
6. Vodstvu c. kr. pripravnic v Tolminu 50
7. Obrtno-kmetijski nadaljevalni šoli v Tolminu 50
8. Soški podružnici slov. plan. društva v Tolminu 100
9. Društvu v varstvo zanemarjenih otrok v Tolminu 50
10. Pevskemu in glasbenemu društvu v Gorici 50
11. Zavodu sv. Nikolaja v Trstu 50
12. Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 50
13. Ivanu Andrejčiču, učiteljskemu v Kopru 100
14. Ignacu Jug, učiteljskemu v Kopru 50

Skupaj . . . K 248220

Ostanek . . . 2428

se pridene rez. zakladi, ki iznaša 40572

in bode torej narasla na . . . K 43000

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ako tudi ni član zadruge, ter se obrestuje po 4%

Veseliti mora vsakogar lep uspeh „Tolminske hranilnice in posojilnice“. Ta zavod ume pa tudi prav svojo nalogo gledé dobrodelnih namenov. Posebno nas veseli še točki 13. in 14. (podpora učiteljskemu), ker doslej so se gledé takih podpor obračali le na Gorico. Naj bo to v posnemo tudi drugim denarnim zavodom na deželi.

Goriško kmetijsko društvo je imelo v četrtek ob prav občini vdeležbi svoj občni zbor, na katerem se je poročilo o društvenem delovanju pohvalno odobrilo brez prigovora, kakor tudi letni račun in bilanca za 1907. V odbor so bili izvoljeni enoglasno gg. posestniki in sicer: predsednikom Anton Jakoncč, 1. podpredsednikom dr. Alojzij Franko, drugim žiga grof Attems, tajnikom Fran Kocijančič. Vsi ti so zopet izvoljeni. Odborniki: Alojzij Vre iz Kanala, Rudolf Figelj iz Pevme, Anton Klančič iz Podgore, Edmund Konjedic iz Plavij, Ignacij Kovac iz Ajdovščine, Peter Pavel Leban iz Sv. Lucije, Maks Ličen iz

Rihemberga, Luka Sila iz Gorjanskega, Dominiko Viljem iz Gorice, Obljubek Fran iz Smartnega, Ivan Saunig iz Bilj, Vincencij Zorčič iz Sempetra, Štrekelj Anton iz Gorice, Maks Ukmar iz Avberja, Ivan Budin iz Dornberga, Miha Zega iz Kanala in Anton Zuchiatii iz tedane. Pregledovalcema računov sta izvoljena Fran Furlani, župan v Prvačini, in Josip Zadel, knjigovodja goriške posojilnice.

Čebelarški shod v Kobaridu se bo vršil na Binkoštni ponedeljek. Pradaval bo strokovni učitelj g. Likozar iz Ljubljane. Shod se bo vršil v šolskih prostorih popoldne po kršćanskem nauku ter se vabi vse čebelarje kobariske okolice in one, ki se za to zanimajo.

Kako je uhraniti sveže meso. — Meso zavij dobro v robec, da ne pride zrak do njega ter ga spravi v klet. Še bolje je, ako ga zaviješ v koprive ter potem pokriješ z lončeno posodo ali pa, ako ga v cunjo zavitega zakoplješ v kup peska v kleti. Ako meso že malo diši, ga dobro umij s slano vodo, v katero si vili tudi malo kisa, polij ga s kislim mlekom ter ga pokrij; tako se še nekaj časa ohrani. Meso tudi izgubi duh, če ga denemo v vodo ter mečemo vanjo žareče oglje.

Goriško kmetijsko društvo priredi za binkoštno praznike dva javna kmetijska shoda združena s podučnim predavanjem v sadje-čebelo in živinoreji in sicer dne 7. t. m. ob 2. pop. v Tolminu v občinski dvorani in dne 8. t. m. ob 2. pop. v Kobaridu v šolskih prostorih.

Zadrudništvo na graškem vseučilišču. — G. dr. H. Wimbersky predava v letošnjem poletnem tečaju na graškem vseučilišču po dve uri na teden o kmetijskem zadrudništvu. Predaval bo o sledečih predmetih: 1. o zadrudništvu vobče, postava iz leta 1873 o pridobitnih in gospodarskih zadrugah, najvažnejše vrste kmetijskega zadrudništva, razvoj in statistika kmetijskih zadrug in zvez v posameznih avstrijskih deželah, na Nemškem, Danskem, v Švici, na Francoskem itd.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — V razpravi o proračunu je napadal poslanec Nemec vlado radi obnašanja v gosposki zbornici glede znižanja sladkornega davka. Zahteval je zakonito ureditev jezikovnega vprašanja za vso državo. Poslanec Glabinski je rekel med drugim, da Poljaki bodo vedno zagovarjali svobodo vede in pouka ter verej terorizem na vseh poljih pa obsojajo. Zahteval je razne socialne reforme. Prešlo se je na to v specialno debato. Knez Lichtenstein je povedal, da kršćanski socialci so dali nemškim strankam roko odkritosrčno, da se obnovi celokupnost, katero preprečuje vnanji vpliv.

Znižanje davka na sladkor. — Mladočeški klub je razpravljal o sklepu gosposke zbornice, ki hoče odkloniti znižanje davka na sladkor. Klub je sklenil, da bodo mladočeški poslanci z vso odločnostjo zahtevali, da se tozadevni davek zniža, kakor je to obljubila vlada.

Starostno zavarovanje pride jasni na vrsto! — Jezikovni zakon za Češko je izdelan. Pred počitnicami reši zbornica predlogo o poddržavljenju severne železnice, davku na žganje ter proračunu. 10. septembra se zbornica po počitnicah zopet snide. Ne bo odgodena; zato bodo poslanci vlekli dijete. Po delegacijah predloži vlada zbornici jezikovni zakon, predlogo o zavarovanju za starost in onemoglost, poddržavljenju državnoželezniške družbe, reformo hisnega davka in novi brambeni zakon. Predloga o znižanju sladkornega davka, ki jo je gosposka zbornica odklonila, ne pride na vrsto, zato pa je finančni minister pripravljen (?) odpraviti davek za klavno živino ter zvišati plače poštnim in železniškim uslužbencem.

Nemiri v turški vojski. — Kakor poročajo iz Carigrada, se v zadnjem času množe demonstracije in upori vojakov, ker ne dobivajo svoje plače. Izlasti je nezadovoljstvo v Mali Aziji, kjer se je uprlo okoli 8000 vojakov. Častniki garnizije v Kuli napadli so vladno zgradbo in vzeli blagajno, v kateri je bilo 14 000 pijastrov.

O novi trozevi pišejo članke z različnim komentarjem politični listi; trozeva je: Anglija, Francija in Rusija. Predsednik Fallières je bil v Londonu povodom otvoritve francosko-angleske razstave, angleški kralj pojde v kratkem v Petrograd. Za zaničevalce Rusije je gotovo neprijetno, da je vidijo sedaj v zvezi z Anglijo in Francijo, ko so proročevali, da je ne bo nihče več pogledal.

Razne vesti.

Vandalske demonstracije o priliki skupščine družbe Sv. C. in M. v Pulju. — Ob 10. uri 30 minut v nedeljo dospel je parnik „Liburnia“ z izletniki iz Volosko-Opatije. — Na rivi je čakala kakih 2000 ljudi broječa množica hrvatskega naroda. Ko se je sprevođ pomikal proti „Narodnemu domu“, sledila mu je druhal irredentistov in socialnih demokratov. — Pred „Narodnim domom“ je pričelo huronsko življenje in tuljenje. Policija je z brahijalno silo — po ognjegasih — dala odstraniti hrvatsko trobojnico z balkona „Narodnega doma“ in sicer trikrat. — Policijski svetnik Osti — sorodnik župana Stanicha — je grdo žalil našo trobojnico. — Ob 11. uri in 30 minut je dospel brzovlak, ki je vsled nezgode v Borštu imel poldrugo uro zamude — z izletniki iz Trsta in Istre. — Izletniki so bili ob svojem prihodu v Pulj vsprejeti od zdvijane druhal s hruskim živžnganjem in tuljenjem: „evviva Pola italiana e romana!“ „evviva Italia!“ etc. Razsajajoča druhal, pojača „Marameo“, „Patria di Rossetti“ in „Lega Nazionale“ spremljala je izletnike, med katerimi je bil tudi poslanec prof. Mandič in pevsko društvo „Čitalnica“ iz Trsta, do „Narodnega doma“. — Članom „Čitalnice“ iz Trsta je policija prepovedala nositi društvene znake.

Ko je pričela na širnem vrtu „Narodnega doma“ veselica in je nastopil pevski zbor „Čitalnice“, zaorili so urnebesni živoklici: Živeli Slovenci! Živeli Tržčani! Čitalničarji, ki so res krasno peli, so bili predmetom prisrčnih ovacij. — Došlo je ogromno ljudstva. — Proti policiji, posebno proti svetniku Ostiju vlada nepopisna razburjenost. — Ljudstvo glasno zahteva, naj naši poslanci poskrbe onečašeni trobojnici zadoščenje.

Poklonstvo generalov na Dunaju. — 30. pr. m. popoldne so se v ceremonijski dvorani cesarske palače slovesno poklonili cesarju generali oborožene sile Avstro-Ogrske. Poklonstva so se udeležili razni nadvojvode, vojni ministri, generalna nadzornika čet, poveljniki voj. mornarice, načelnik generalnega štaba, gardni kapitani, divizionerji in brigadirji, generalni nadzorniki različnih čet, ostala generaliteta, aktivna in v pokoju skoraj vsi admirali itd.

Točno ob 12. je prišel cesar v maršalski uniformi s trakom reda Marije Terezije z generalnim adjutantom grofom Paarom. Cesarja je nagovoril nadvojvoda Fran Ferdinand, ki je čestital v imenu armade k njegovemu vladarskemu jubileju. Cesar se je na čestitke zahvalil. Zatem je nadvojvoda Fran Ferdinand izročil cesarju monumentalno delo z ilustracijama „Šestdeset let armade“, katero je sestavil vojni arhiv.

Izbrisane kazni mladoletnim. — Poslanec dr. Heilingger je bil pri justičnem ministru ter ga prosil v imenu raznih društev in korporacij, naj bi se povodom cesarjevega jubileja izdalo splošno pomilosočenje za tiste, ki so v mladosti prestali kazen, a morajo dosedaj nositi posledice do svoje starosti, kar jih čestokrat zadržuje v napredovanju. Minister je odgovoril, da je taki žeji zelo naklonjen, ker mora biti glavna naloga modernega prava, da se ljudi poboljša ne pa uničuje.

Vse-slovanskega kongresa, ki so bo vršil v Pragi od 24. do 30. junija, se udeležijo slovanski, hrvatski, srbski, češki, bolgarski, poljski in ruski dijaki. Tozadevni odseki so se že konstituirali. Kongres hoče manifestirati vse-slovansko solidarnost med slovanskimi dijaki v vseh kulturnih vprašanjih.

Wahrmund je zopet pričel s predavanji na vseučilišču v Inomostu.

Spomnank ruskim mornarjem, ki so padli v boju pri Čušimi v vojni z Japonci, so odkrili 28. pr. m. v Petrogradu v navzočnosti ruske carice.

Število slušateljic na vseučiliščih raste. — V Nemčiji je bilo leta 1905.-1906. slušateljic na vseučiliščih 1983, v letu 1906.-1907. je naraslo število na 2391. V istem času je naraslo število slušateljic na vseučiliščih v Avstriji od 1823 na 1547, v Švici pa od 2524 na 3072.

Draginja na Dunaju za časa jubilejnega spreveda bo strašanska. Neka žena zahteva za 4 sobe z osmimi posteljami 1000 K na dan, drugi za 2 sobi s 4 posteljami 500 K.

V Carigradu so otvorili italijanski poštni urad.

100.000 ljudi je do četrta ob 10. dopol. posetilo praško razstavo. Stotisoči obiskovalec je bil 10-letni učenec Ivan Beran iz Zehušica. Deček je bil bogato obdarovan in pogošćen.

Letošnji veliki manevri vršili se bodo — prvič v tako velikem obsegu — med št. Petrom-Knežakom-Illirsko Bistrico — pa tja do Jursičev. Moštva bodo okoli trideset tisoč; višji štabni častniki stanovali bodo v Ilirski Bistrici. Konec manevrov bodo v bližnji Istri.

Čudna oporoka. — V Gradcu je umrla 21. t. m. posestnica Konstancija Karner. Žena je živela jako skromno, a zapustila 1/4 milijona kron. Dediči so njeni služabniki in dekle. V oporoki je določila, da takoj po njeni smrti zakoljejo njenega najljubšega konja, zato, da nikomur ne pride živ v roke. Za svoje pse je zapustila 6000 kron, od kojih obresti naj se preživljajo. Določila je, da psi stanujejo po leti na njenem vrtu, po zimi naj spijo v njeni spalnici. Ko bodo živali poginile, dobi glavnico neka župnija na Koroskem.

Ženska v moški obleki. — V Trstu so pripeljali na policijo 30 letno Albino M. iz Litije, ker je hodila v moški obleki in so spoznali, da je ženska. Na policiji je pripovedovala sledeče: Oče njenih dveh nezakonskih otrok jo je pustil na cedilu. Pred par meseci je prišla v Trst iz Litije, kjer ni mogla dobiti nobenega dela. Sprva je nosila malto. Ker z dnevno plačo po eno krono ni mogla skrbeti za se in otročiča, odrezala si je lase, se oblekla v moško obleko in delala kot težak pri gradnji neke hiše. Zaslužila je po 2 K 40 v na dan in tako mogla preživljati sebe in otroka. Nihče ni vedel, da je ženska. Tu pa je prišla znanica iz Litije in ko jo je videla v moški obleki, se je tako na glas čudila tej izpremembi, da so ljudje postali pozorni in da jo je redar odvedel na policijo. Uboga ženska je odpotovala v Ljubljano z obema otrokoma.

Brezplačni šolski poduk. — Ogrska vlada je predložila novi ljudskošolski zakon, ki določa, da se ne plača šolnina ne na državnih, ne na zasebnih šolah.

Na Jalji je bil precejšen potres, ki je napravil mnogo škode.

Na otoku Samosu je prebivalstvo odstavilo kneza. Njegov naslednik bo najbrže adjutant solunskega valija Konstantinides.

Statistika justifikacij na Ruskem. — Odkar so se na Ruskem uvedla vojna sodišča, t. j. zadnjih 20 mesecev, postrelili in poobesili so 1700 oseb, ali 90 mesečno in 3 osebe vsak dan. Lansko jesen je bilo obsojenih 456 oseb na smrt, od katerih so jih usmrtili 176, t. j. 59 na mesec. Prve tri mesece tekočega leta pa je bilo usmrčenih celo 276 oseb.

V Severnem morju se je potopil baje parnik „Vaterland“ s 1600 potniki.

Slovanski avstrijski poslanci v Petrogradu. — Politični klub je priredil 30. pr. m. slovenskim poslancem banket. Na banketu je bilo 250 oseb, poslanci dume, člani državnega sveta, politiki in zastopniki častnikarstva. Napilo se je carju in cesarju Franu Josipu. Obenapitnici sta bili navdušeno vsprejeti. — Poslanci so se že poslovili od Petrograda.

Izjava in poziv! *)

Podpisani izjavljam pod častno besedo, da nisem dobil od nobene strani za agitacijo o državno in deželnozborskih volitvah niti vinarja. Pozivljam prizadete osebe, da svoje sumničenje in obrekovanje dokažejo! Za sedaj ne rečem drugega kot: Spređaj ližete, zadaj lažete.

VOLČE, 31. maja 1908.

Karol Hvala.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Dražbeni razglas.

Občinski lov davčne občine Biljana v sodnjiskem okraju Kormin se odda dne 11. junija 1908. ob 9. uri predpoldne v prostorih c. kr. okrajnega glavarstva v Gradišču na javni dražbi v zakup za dobo 8 (osmih) let in sicer do 30. aprila 1916.

Vsklicna cena je določena na 100 (sto) kron.

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

CHRISTOFLE & Co Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjena najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone gospodinjstvo itd.

G. kr. dvorni založniki **Christofle & Co. Dunaj** I. Operaring 5 (Heinrichshof).

Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadružnikom na vknjižbe po 6 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 1/2 %; za čas denarne druginje 1/2 % višje.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1907.: Zadružnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550-77. — Posojila: 1.699.186-77. — Reservni zaklad: 85.954-35. — Vrednost hiš: 112.328.—

Vzgojiteljico se sprejme takoj k dvema deklicama v starosti od 8—10 let. Poučevati bi ju bilo do 8. razreda. Ozira se le na gospodične z dobrimi spričevali ter popolnim znanjem slovenščine, nemščine in italijansčino. Odč. zmožne poučevati v igranju na glasovir imajo prednost. — Ponudbe s prepisi spričeval je nasloviti pod šifro „Lep trg na Kranjskem“ na naše upravnistvo.

Proda se biljard Seifert.

Natančneje se izve

v ulici Tre Rê št. 5.

Največji dobitki Mark 600.000 Naznanilo sreče. Za dobitke garantira država

Vabilo k udeležbi

dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katero garantira država Hamburg in pri kateri je

9 milijonov 841.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te prekristne denarne loterije so sledeči: Največji dobitek je v srečnem slučaju 600.000 Mark.

1 premija a 300.000 Mk.	1 dobitek a 40.000 Mk.
1 „ „ 200.000 „	1 „ „ 30.000 „
1 „ „ 60.000 „	7 „ „ 20.000 „
1 „ „ 50.000 „	1 „ „ 15.000 „
1 „ „ 45.000 „	11 „ „ 10.000 „
1 „ „ 30.000 „	46 „ „ 5.000 „
1 „ „ 30.000 „	103 „ „ 3.000 „
1 „ „ 30.000 „	153 „ „ 2.000 „
1 dobitek 100.000	539 „ „ 1.000 „
1 „ „ 60.000	693 „ „ 300 „
1 „ „ 50.000	181 „ „ 200 „

V celotnem obsegu loterija, katere je 7 razredov razvrstena 100.000 srečk s 48.405 dobitki v 8 premijah, tako da mora približno polovica vseh srečk z gotovostjo zadeti.

Največji dobitek I. razreda znaša v srečnem slučaju 50.000 Mark ter se zviša v 2. razredu na 55.000 Mark, v 3. razredu na 60.000 M., v 4. na 65.000 M., v 5. na 70.000 M., v 6. na 80.000 M. in v 7. na 600.000 M.

Srečkanje je postavno določeno.

Cene srečkam I. razreda so sledeče:

cela orig. srečka M. 6— ali K 7—

pol „ „ 3— ali K 3-50

četrt „ „ 1-50 „ 1-75

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno določilo dobitkov je razvidno iz uradnih z državnim grbom opremljenih srečkovnih listin, katere razpošiljajo na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Vsak vdeleženc loterije dobi takoj po dovršenem srečkanju uradno listino, ne da bi jo moral se-le zahtevati.

Izplačevanje in dopošiljanje dobitkov se oskrbi strogo tajno.

Naročila sprejemam proti povzetju ali pa proti naprej plačilu.

Oglasiti se je torej v svrhu naročil predstojčega srečkanja takoj, ali pa vsaj do

4. junija.

zaupno na naslov:

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft v HAMBURGU.

Denar prihrani, kadar kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in naj-finejega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, žima in platno.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate e šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko »Original-Viktoria« in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane »Original« le najboljši.

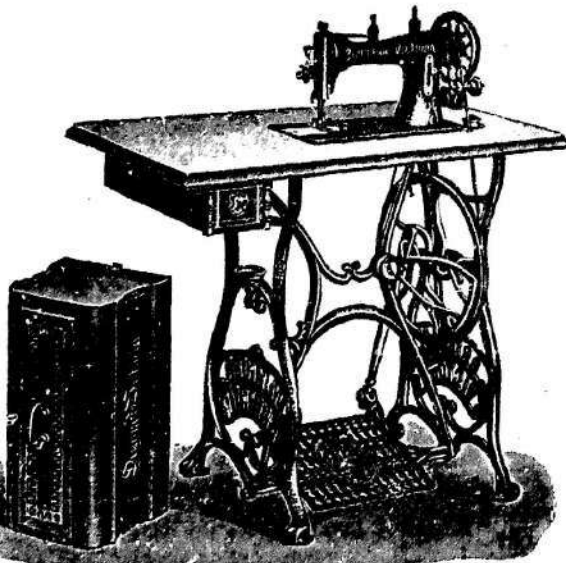
Original-Viktoria stroji delajo še uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (reklamiranje). Tvrška stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov. Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom »Original-Viktoria« stroje.

Edina zaloga »Original-Viktoria« trejev in drugih šivalnih strojev, dvokoles »Puch«, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

Žene!

Ako trpite na strjenju krvi in na podobnih boleznih, tedaj pišite na P. Ziervas-a Kalk 244 pri Kollnu ob Reni.

Nekatera od sto in sto zahvalnih pisem: »Gospa B. iz W. piše: Lepa hvala! Vaše sredstvo je učinkovalo že 5. dan«.

Gospa L. v M. piše: »Priporočala bom vsakomu Vaše izvrstno sredstvo ter ne bom sama nikoli brez njega«.

Arhitekt S. v M. piše: »Za izbrano postrežbo se zahvaljujem. Pri moji ženi je Vaše sredstvo že po 3-dnevni rabi brez bolečin učinkovalo«.

Proti pošiljavi 1 marke nemške veljave (tudi v znakah) pošljem knjigo: »Motenje perjode« spisal dr. Med. Lewis. — Pojasnila brezplačno.

Za odgovor naj se priloži znamko.

Anton Jerkič

edini odlikovani fotografski zavod za moderno fotografovanje in slikarstvo

Gorica, Gosposka ul. 7

elektrofotografski

ZAVOD

Trst, Via delle Poste 10, I. nadstr.

Posnemanje izključno pri čarobni električni razsvetljavi s pomočjo svetilke »Jupiter« do 9. ure zvečer. Svetovna novost.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Malfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron 1'12, 1'20, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštne prosto na doma. Posodo se pušča ku. cu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne

Proda se ali oddá v najem nov dvorec

(bivše stanovanje pesnika Gregorčiča)

nahajajoč se na prijaznem gričku na Gradišču v Vipavski dolini pri Gorici. Isti je obdan z 50.000 m² zemljišča, koje sestoji iz vinogradov, sadnih vrtov in gozda. Dvorec ima 14 prostorov, konjarnico, kolnico (topo) skedenj, vrt, verando, vodo studenčnico in iz vodnjaka. Sploh vse polrebno, kar spada k dobro urejenemu dvorcu. Solučnata lega, nič prahu, krasen razgled po celej okolici, jako pripravno za zdravilišče. 30 minut oddaljeno od postaje Prvačina.

Natančneje se izve pri gosp. Francu Miklužu, Gradišče p. Renče

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje.

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tučce od K 1'20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Keglišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.